

مدیریت بهداشت حرفه‌ای (OHM)، رویکردی نوین در جهت توانمندسازی کشاورزان در حوزه سلامت؛ مورد مطالعه دهستان بهمنشیر جنوبی آبادان

عرفان علی میرزایی^۱ مریم طهماسبی^۲

^۱ دانشجوی دکتری ترویج کشاورزی دانشگاه تهران^۲ دانشجوی دکتری ترویج کشاورزی دانشگاه کشاورزی و منابع

طبیعی رامین

e.alimirzaei@gmail.com

کشاورزی جز خطرناک‌ترین مشاغل است. تماس دائم با مواد شیمیایی، بکارگیری ماشین‌آلات سنگین و ابزار خطرناک، فعالیت صحرایی در آب و هوایی نامساعد، سر و کارداشتن با حیوانات در محیط‌های سر بسته، تهدیدات محیطی مواجهه با گرد و غبار غلیظ، عواملی هستند که بسیاری از بهره‌برداران بخش کشاورزی را به کام مرگ کشیده و یا آنان را زمین‌گیر می‌نماید. نظام ترویج کشاورزی یک نهاد آگاهی-بخش، تدارک خدمات آموزشی را در حیطه‌های موضوعی مختلف از دیرباز مد نظر قرار داده است، ولی در حوزه سلامت خانوار روستایی در زمینه اصول بهداشت حرفه‌ای شخص کشاورز به صورت خاص غفلت ورزیده است. نهادهای متولی توسعه روستایی طی سالیان اخیر به این باور رسیده‌اند برای تولید محصول سالم و توسعه سلامت، سلامت جسم و روان تولید کننده ضروری است. در این رابطه نظام ترویج کشاورزی نیز به صورت کج‌دار به تدارک دوره‌های آموزشی در حوزه سلامت بهره‌بردار اقدام نموده است که در جهت ارتقای کمی و کیفی، ضروریست. هدف این پژوهش کاربردی، تأثیر دوره سه ساله مدیریت بهداشت حرفه‌ای (OHM) بر سطح دانش نخل‌داران نسبت به مسایل ارگونومیکی مرتبط میباشد. جامعه آماری ۳۲ کشاورز در روستای ابوشانک و ۳۵ نفر از هم‌تایان آموزش ندیده آن‌ها در روستای مجاور به نام‌های سیحان و دلگه از توابع شهرستان آبادان می‌باشند. با همکاری کارشناس تسهیلگر و پنج متخصص موضوعی در طرح به عنوان تسهیلگر دهستانی، یک مقیاس بسته‌پاسخ حاوی ۲۰ سوال سه گزینه‌ای در ارتباط با محتوای آموزشی دوره، جهت اندازه‌گیری سطح دانش نخل‌داران تدوین گردید و روایی محتوایی ابزار پژوهش تأیید گردید. یافته‌ها نشان‌دهنده ۹۹ درصد اطمینان، سطح دانش فراگیران شرکت کننده در دوره آموزشی OHM با گروه هم‌تایان آموزش ندیده تفاوت معنی‌داری داشت. با توجه به میانگین امتیاز بالاتر گروه نخست دوره آموزشی مزبور در افزایش سطح دانش نخل‌داران نسبت به مسایل ارگونومیکی از اثربخشی بالایی برخوردار بوده است.

واژه‌های کلیدی: مدیریت بهداشت حرفه‌ای، مدرسه در مزرعه کشاورز، یادگیری مشارکتی، سلامت نخل‌داران.